

Handläggare
Susanne Al-Basri
Telefon: 08-50803346

Till
Järva stadsdelsnämnd

Skrivelse om effekten av det socioekonomiska stödet för förskolorna i Järva

Svar på skrivelse från Åsa Nilsson Söderström (L),
diarienummer JÄRVA 2025/1325

Förvaltningens förslag till beslut

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som svar på skrivelse

Sammanfattning

Åsa Nilsson Söderström (L) har inkommit med en skrivelse där det efterfrågas en redogörelse för hur de socioekonomiska medel som tilldelats förskoleverksamheten i Järva har använts.

Förvaltningens samlade bedömning är att förskoleverksamheten i Järva under de senaste åren har uppnått och överstigit de uppsatta årsmålen avseende andel förskollärare, personaltäthet och gruppstorlek, samt att andelen förskollärare successivt har ökat. Samtidigt konstaterar förvaltningen att kvalitet i förskolan inte enbart kan mätas genom strukturella indikatorer, utan även skapas genom medvetna kvalitetshöjande insatser som stärker undervisningens innehåll, lärmiljöernas tillgänglighet och verksamheternas stabilitet. De socioekonomiska resurserna har bland annat använts för att möta barns olika behov och stärka alla barns rätt till utbildning, bland annat genom språkrika lärmiljöer, kompetenshöjande insatser för pedagoger samt områdeslokala förstärkningsteam som bidrar till kontinuitet och trygghet för barnen. Förvaltningen bedömer sammantaget att den socioekonomiska resursfördelningen används i enlighet med sitt syfte.

Bakgrund

Åsa Nilsson Söderström (L) har inkommit med en skrivelse där det efterfrågas en redogörelse för hur de medel som kommunfullmäktige avsatt för förskoleverksamhet i Järva har använts under budgetåren 2023 och 2024. I skrivelsen efterfrågas även förvaltningens analys av varför förskoleverksamheten i Järva, enligt uppgifter i Förskolerapporten, inte uppvisar en högre andel

förskollärare, mindre barngrupper och högre personaltäthet jämfört med övriga stadsdelar, trots tilldelning av socioekonomiskt viktade resurser.

Bakgrunden till skrivelsen är kommunfullmäktiges inriktning att stärka förskolans kvalitet i socioekonomiskt utsatta områden genom en förstärkt resursfördelning. Förskolerapporten används som ett av flera underlag för uppföljning av förskolans strukturella förutsättningar och kvalitet i stadens olika stadsdelar.

Skrivelsen bifogas ärendet.

Barnrättsperspektiv

Förvaltningen bedömer att resursfördelningen till förskoleverksamheten i Järva syftar till att säkerställa barns rätt till en likvärdig utbildning av god kvalitet. De medel som tilldelas utifrån socioekonomiska förutsättningar används för att möta barns olika behov och förutsättningar, bland annat genom förstärkt bemanning, tillgång till relevant kompetens och anpassade lärmiljöer. Uppföljning av verksamheten sker inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet, med fokus på att alla barn ges förutsättningar att utvecklas och delta i utbildningen på likvärdiga villkor

Funktionshinderperspektiv

Förvaltningen bedömer att resursfördelningen till förskoleverksamheten i Järva bidrar till att stärka tillgängligheten och möjligheten att möta barn med olika behov inom ramen för den ordinarie verksamheten. De socioekonomiska resurserna har bland annat använts för att möjliggöra förstärkt bemanning, tillgång till specialpedagogisk kompetens samt anpassningar av undervisning och lärmiljöer.

Genom flexibla organisationsformer, arbete i mindre sammanhang och riktade stödinsatser skapas förutsättningar för att alla barn ska kunna delta i utbildningen utifrån sina förutsättningar. Arbetet följs upp inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet, med fokus på att säkerställa likvärdig tillgång till stöd och en inkluderande utbildningsmiljö.

Jämställdhetsperspektiv

Förvaltningen bedömer att resursfördelningen till förskoleverksamheten i Järva bidrar till att skapa likvärdiga förutsättningar för flickor och pojkar att ta del av utbildningen. Förskolans uppdrag att främja jämställdhet och motverka begränsande könsnormer beaktas i verksamhetens planering och uppföljning. De åtgärder som vidtas inom ramen för

resursfördelningen bedöms komma alla barn till del oavsett kön och följs upp inom det ordinarie kvalitetsarbetet.

Ärendets beredning

Ärendet har förebretts inom avdelning förskola

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förskoleverksamheten i Järva har under de senaste åren uppnått de uppsatta årsmålen avseende andel förskollärare, personaltäthet och gruppstorlek. Andelen förskollärare har successivt ökat, vilket är en viktig del i arbetet med att stärka kvaliteten i utbildningen.

Samtidigt bedömer förvaltningen att kvalitet i förskolan inte enbart kan förstås eller mätas utifrån strukturella förutsättningar såsom bemanning och personaltäthet. Dessa indikatorer är centrala och följs därför kontinuerligt, men utgör inte ensamma hela bilden av kvalitet i utbildningen.

För att både stärka förskolans kvalitet och öka förvaltningens attraktivitet som arbetsgivare har därför flera kompletterande insatser prioriterats. Resurser har även nyttjats till åtgärder som stärker undervisningens innehåll, lärmiljöernas tillgänglighet och verksamheternas stabilitet.

Utfallet i årets verksamhetsberättelse visar att andelen förskollärare i Järva uppgår till 41,5 procent, vilket är den högsta andelen bland stadens stadsdelsförvaltningar. Närmast därefter följer Södermalm med 40 procent. Samtliga indikatorer avseende andel förskollärare, personaltäthet och gruppstorlek överstiger de uppsatta årsmålen.

Förvaltningen vill tydliggöra att det socioekonomiska stödet i Järva i stor utsträckning har använts till kvalitetshöjande åtgärder som syftar till att möta barns olika behov och stärka alla barns rätt till utbildning. I Järva finns en hög andel barn i behov av särskilt stöd eller andra typer av anpassningar, exempelvis kopplat till språk, trygghet och socialt samspel, vilket ställer särskilda krav på verksamhetens organisering och kompetens. Som en del av detta arbete har varje förskoleområde tillgång till specialpedagogisk kompetens, där fördelningen av resurser anpassas utifrån områdets behov. Denna förstärkning bidrar till tidig identifiering av behov, stöd till pedagogerna i undervisningen samt till att säkerställa att barn i behov av stöd ges förutsättningar att delta i utbildningen på likvärdiga villkor. Sammantaget innebär detta att resurser inte enbart har använts till generella strukturella förstärkningar, utan även riktats till insatser som stärker kvaliteten i undervisningen och tillgängligheten i lärmiljöerna.

I praktiken har detta bland annat omfattat inköp och iordningsställande av språkrika och tillgängliga lärmiljöer, arbete i mindre och mer strukturerade sammanhang samt förstärkt vuxennärvaro där behoven varit som störst. Resurser har även använts för kompetenshöjande insatser för pedagoger, såsom workshops och riktade utbildningsinsatser, samt uppbyggnad av utbildningsplatser för att stärka kompetensen att planera, använda och vidareutveckla lärmiljöer som stödjer alla barns lärande.

Som en del i detta arbete har även områdeslokala förstärkningsteam, i form av vikariepooler, byggts upp i syfte att skapa ökad stabilitet och kontinuitet för barnen och i verksamheten. Genom personal med god kännedom om områdets förskolor och arbetssätt minskas risken för återkommande personalbyten, vilket bidrar till tryggare miljöer och bättre förutsättningar för undervisning och lärande. I vissa verksamheter har personal inom dessa områdeslokala förstärkningsteam inte fullt ut räknats in i de strukturella indikatorerna. Detta innebär att den faktiska tillgången till personal i verksamheten i praktiken kan vara högre än vad som framgår av exempelvis nyckeltal avseende personal per barn.

Förvaltningen bedömer att dessa insatser sammantaget har bidragit till ökad kvalitet i undervisningen och bättre förutsättningar för barnens utveckling och lärande. Åtgärder som riktas till barn med större behov bidrar samtidigt till att höja kvaliteten i verksamheten som helhet. Förvaltningen bedömer därmed att den socioekonomiska resursfördelningen används i enlighet med sitt syfte och följer utvecklingen kontinuerligt inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Jessika von Malmborg
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse om effekten av det socioekonomiska stödet för förskolorna i Järva (2383237)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2026-02-11
Jessika von Malmberg, Avdelningschef	2026-02-11